

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ- PROJECT (Α΄ Λυκείου)

Προφορική Ιστορία. Μνήμες και Αφηγήσεις Ζωής.

ΣΧ.ΜΟΝΑΔΑ: ΖΑΝΝΕΙΟ ΠΡΟΤΥΠΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΕΛ. ΠΕΙΡΑΙΑ

Σχ. Έτος: 2013-2014

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ (ΠΕ)	ΔΙΑΤΙΘΕΜΕΝΕΣ ΩΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ (ΦΟΡΕΑΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ)
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Π. ΜΠΕΛΣΗΣ Κλασικός Φιλολόγος, Ιστορικός ΜΑ, PhD	ΠΕ02	2	ΟΧΙ	ΝΑΙ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Α. ΣΚΟΠΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΣΑΦΩΣ ΔΙΑΤΥΠΩΜΕΝΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ (Μέχρι 250 λέξεις):

Σκοπός της έρευνας είναι να έρθουν οι μαθητές σε επαφή με τη ζωντανή ιστορία του τόπου και της πατρίδας τους μέσα από αφηγήσεις ζωής των πρωταγωνιστών. Να διασώσουν μνήμες ανθρώπων, να συλλέξουν προφορικές μαρτυρίες από γεγονότα του βίου τους, έτσι όπως εκείνοι τα έζησαν και τα ερμήνευσαν (Μνήμες από τη Μικρασιατική καταστροφή, την Προσφυγιά, τον Πόλεμο του 40, την Κατοχή, την Αντίσταση, τον Εμφύλιο, τα Μετεμφυλιακά χρόνια, τη Μεταπολίτευση). Σε ένα δεύτερο επίπεδο, να ερευνήσουν και να ιστορικοποιήσουν τις μαρτυρίες αυτές διασώζοντας, καταγράφοντας, συζητώντας ή οπτικοποιώντας με αφορμή αυτές. Επίσης να εξοικειωθούν με την έρευνα πεδίου, τη συγκέντρωση ποσοτικού υλικού, την κατάταξη, καταγραφή, αξιολόγηση, ερμηνεία και ανατροφοδότησή του υπό το πρίσμα του παρόντος. Απώτερος σκοπός η σφυρηλάτηση δεσμών αλληλεγγυότητας

μεταξύ των συμμετεχόντων, η κατανόηση της ανθρώπινης συμπεριφοράς ως απόρροια μίας «άλλης ηθικής της Ιστορίας» που θα συνδυαστεί με το «άνοιγμα» του Σχολείου στην κοινωνία- στην πραγματικότητα στους χώρους όπου παράγεται η ίδια η προσωπική και ανεπανάληπτη ιστορία των ανθρώπων.

Β. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ (κριτήρια επιλογής θέματος, συσχέτιση με διδασκόμενα μαθήματα, αναμενόμενα μαθησιακά οφέλη κ.λπ., ενδεικτικά μέχρι 300 λέξεις):

Με τη δημιουργική και συνεργατική φύση της μεθόδου της Προφορικής Ιστορίας καταργούνται οι διαχωριστικές γραμμές μεταξύ των γενεών, μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και του έξω κόσμου, ανάμεσα στους επαγγελματίες και το απλό κοινό. Η Προφορική Ιστορία προάγει την επικοινωνία και την κατανόηση μεταξύ των κοινωνικών τάξεων και προσφέρει σε όσους συμμετέχουν στις διαδικασίες παραγωγής της κοινά νοήματα, που τους παρέχουν την αίσθηση ότι ανήκουν σε κάποιο χώρο και χρόνο. Στο Σχολείο οι δυνατότητες για μία ουσιαστική και πρωτότυπη έρευνα πολλαπλασιάζονται με τη συνδρομή γνωστικών αντικειμένων όπως, η Ιστορία, η Κοινωνιολογία, η Πολιτική Αγωγή (Δίκαιο), η Στατιστική. Γενικότερα, κρίνεται ιδιαίτερα ελκυστικό και πρωτότυπο το γεγονός της καταγραφής της νεότερης Ιστορίας (και δη της τοπικής Ιστορίας του Πειραιά) μέσα από τα μάτια των ζώντων μαρτύρων της-μία τάση που στον δυτικό κόσμο παίρνει ολοένα έδαφος (βλ. ενδεικτική βιβλιογραφία) και αποκτά επιστημονική υπόσταση οδηγώντας σε μία άλλη και εναλλακτική ανάγνωση του παρελθόντος.

Γ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΗΓΩΝ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ, ΜΕΘΟΔΟΥ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΑΠΟΦΥΓΗ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΑΠΛΗΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΘΕΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ (μέχρι 200 λέξεις):

1. Ομαδοσυνεργατική και βιωματική προσέγγιση της Ιστορίας.
2. Ανακαλυπτική διάσταση της γνώσης και της ζωής.
3. Εξοικείωση με την έρευνα πεδίου, τη συγκέντρωση ποσοτικού υλικού, την

κατάταξη, καταγραφή, αξιολόγηση, ερμηνεία και ανατροφοδότησή του υπό το πρίσμα του παρόντος που βιώνουν οι μαθητές.

4. Έρευνα πεδίου (ερωτηματολόγια κ.λ.π.)

5. Επεξεργασία προφορικών μαρτυριών και παράλληλη έρευνα του ιστορικού πλαισίου παραγωγής των ιστορούμενων γεγονότων.

Δ. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΕΧΝΗΜΑΤΟΣ (μέχρι 200 λέξεις):

Στις προθέσεις της παρούσας ερευνητικής εργασίας (project) θα προσθέταμε την άποψη του Paul Thomson, καθηγητή Κοινωνικής Ιστορίας στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου του Essex: «Οι προφορικές μαρτυρίες με το να μετασχηματίζουν τα «αντικείμενα» της μελέτης σε «υποκείμενα» συμβάλλουν στη δημιουργία μιας ιστορίας όχι απλά πιο πλούσιας, πιο ζωντανής και πιο σπαρακτικής, αλλά κυρίως πιο αληθινής». Στα αναμενόμενα, λοιπόν, αποτελέσματα αναφέρουμε:

1. Σχετικές εργασίες των συμμετεχόντων μαθητών/τριών που θα αναρτηθούν στο διαδίκτυο.

2. Δυνατότητα έντυπης έκδοσης των εργασιών σε συνεργασία με τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων του Ζαννείου Πρότυπου Πειραματικού Λυκείου και Γυμνασίου.

3. Δυνατότητα ανοιχτής εκδήλωσης, όπου θα παρουσιαστούν από την ομάδα τα πορίσματα της έρευνας καθώς και φυσικά πρόσωπα που θα εκθέσουν την εμπειρία τους.

4. Τέχνημα, Power point με το χρονικό της έρευνας, ηλεκτρονική αφίσα.

Ε. ΠΟΡΟΙ - ΥΛΙΚΑ - ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ-ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ-ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΩΝ

Διαδραστικός Πίνακας-Βιντεοπροβολέας-Ηχεία

Χρήση Η/Υ

Δημοσιογραφικά μαγνητόφωνα

Βιντεοκάμερες

Στ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

- Αγγελάκος Κ., *Διαθεματικές προσεγγίσεις της γνώσης στο Ελληνικό Σχολείο*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2003.
- Καψάλης Α., *Παιδαγωγική Ψυχολογία*, Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 2006.
- Κουλουμπάριτση Αλ. και Ματσαγγούρας Ηλ., «Φάκελος εργασιών μαθητή (Portfolio). Η αυθεντική αξιολόγηση στη διαθεματική διδασκαλία», στο Π. Αγγελίδης και Γ. Μαυροειδής (επιμ), *Εκπαιδευτικές Καινοτομίες για το Σχολείο του Μέλλοντος*, Τυπωθείτω, Αθήνα 2004.
- Ματσαγγούρας Ηλ., *Η καινοτομία των Ερευνητικών Εργασιών στο Νέο Λύκειο*, Βιβλίο εκπαιδευτικού, Α΄ Γενικού Λυκείου, ΙΤΥΕ, Αθήνα 2012.
- του ίδιου, *Στρατηγικές Διδασκαλίας: Η Κριτική Σκέψη στη Διδακτική Πράξη*, Gutenberg, Αθήνα 2001.
- του ίδιου, *Σχολικός Εγγραμματισμός*, Γρηγόρη, Αθήνα 2007.
- Thomson Alistair, *Αναμνήσεις Ανζακίτων. Ζώντας με το θρύλο*, Κατάρτι, Αθήνα 2003.
- Thomson Paul, *Φωνές από το Παρελθόν. Προφορική Ιστορία*, Πλέθρον, Αθήνα 2002.
- Vilanova Mercedes, *Οι αόρατες πλειοψηφίες. Εργατική εκμετάλλευση, επανάσταση και καταστολή*, Κατάρτι, Αθήνα 2000.